

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Avornic Dumitru Eugeniu, născut la 27 martie 1969, originar s. Pîrjolteni, r-nul Călărași, domiciliat mun. Chișinău, str. Academiei 9/6

și

Bajerean Vitalie Ion, născut la 15 iulie 1973, originar r-nul Sîngerei, domiciliat mun. Chișinău, str. Academiei 8/2, ap. 28.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.01.2010 – 09.02.2015;

Instanța de apel: 06.03.2015 – 18.02.2016;

Instanța de recurs: 25.05.2016 – 15.11.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 februarie 2015, **Avornic Dumitru** a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, (pe episoadele săvârșirii escrocheriei în privința părților vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana și Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Bajerean Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 4 (patru) ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa stabilită a fost inclusă pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău 26 februarie 2014, fiindu-i stabilită

definitiv pedeapsa de 7 (șapte) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 4 (patru) ani.

2. De către organul de urmărire penală Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au fost puși sub învinuire pe mai multe capete de acuzare, și anume:

Pe episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile, Bajerean Vitalie având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, alcătuiind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe.

Pe parcursul lunii septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu a obținut încrederea lui Gorneț Vasile, care i-a solicitat oferirea consultațiilor și acordarea ajutorului metodic și practic în vederea procurării unui apartament, respectiv în schimbul solicitărilor expuse de Gorneț Vasile, inculpatul Bajerean Vitalie a indicat, că va lua pe seama sa căutarea unui apartament propus spre vânzare și va asigura condițiile de încheiere a tranzacției oportune pentru ambele părți contractante, cât și dacă este cazul, acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de vânzare-cumpărare și înregistrarea acestuia, prin ce i-a inspirat încredere lui Gorneț Vasile.

Ulterior, în luna septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie, aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean”, amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, operând cu termeni și expresii juridice specifice, la fel folosindu-se de lipsa educației juridice a cet. Gorneț Vasile, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, în prealabil comunicându-i victimei că semnarea acordului este destulă pentru transmiterea proprietății asupra bunului imobil, l-a convins să semneze un contract-intenție cu cetățeanul - Istratii Igor, prin care părțile realmente au convenit la încheierea în viitor a unui contract de vânzare-cumpărare, cu intermedierea lui Bajerean Vitalie, care se prezenta drept garant al tranzacției imobiliare și care se institua în calitate de depozitar al sumei achitate de Gorneț Vasile, cu titlu de plată a costului apartamentului nr. 99, situat pe adresa str. Albișoara, 16, mun. Chișinău.

La fel, Bajerean Vitalie, urmărind scopul evitării oricăror suspiecții în privința sa cât și pentru a acoperi urmele infracțiunii a delegat un alt colaborator al ÎI „Bajerean” să semneze acordul menționat.

Astfel, la 14 septembrie 2001, Gorneț Vasile, aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean”, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l persoană responsabilă, fiind convins de corectitudinea celor comunicate de ultimul a semnat acordul-intenție cu Istratii Igor datat cu 14 septembrie 2001 și considerându-l conform celor explicate de Bajerean Vitalie drept un contract care produce efecte juridice prin care se transmite proprietatea bunului imobil, obiect al acordului, ulterior a depus în beneficiul lui Bajerean Vitalie, bani în valoare de 7500 dolari SUA, sumă menită să fie transmisă lui Istratii Igor drept preț pentru apartamentul nr. 99, situat pe adresa str. Albișoara, 16, mun. Chișinău.

La rândul său Bajerean Vitalie, cu toate că în fapt urma să garanteze executarea voințelor părților contractante, totodată cunoscând cu certitudine că contractul-intenție

încheiat exprimă voința reală a victimei, l-a înșelat și beneficiind de calitatea sa de garant și beneficiar al sumei de bani oferite de Gorneț Vasile, neîndeplinindu-și obligațiile asumate, a însușit mijloacele materiale respective și le-a folosit pentru sine, în scopuri personale, în rezultatul căruia părții vătămate Gorneț Vasile i s-a cauzat ***o daună materială considerabilă în proporții mari*** în sumă de 7500 dolari SUA, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna septembrie 2001, constituiau suma de 96493,5 lei.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârșirea escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa, Bajerean Vitalie a fost pus sub învinuire pentru însușirea ilicită a bunurilor altei persoane și anume a părții vătămate Lupan Raisa, prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie având scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie, în următoarele circumstanțe.

Pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu de către victimă, a obținut încrederea cet. Lupan Raisa, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 4900 dolari SUA, pe termen limitat, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna iunie 1999, constituia suma de 57521,59 lei, respectiv în schimbul împrumutului bănesc inculpatul Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului, necesitatea gajării apartamentului nr. 19, amplasat pe adresa str. Milescu Spătaru, 19, mun. Chișinău, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut, și înregistrarea gajului prin ce i-a inspirat încrederea lui Lupan Raisa.

Ulterior, la 16 iunie 1999, Bajerean Vitalie, aflându-se în incinta biroului notarial „Dorel Musteață”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, operând cu termeni și expresii juridice specifice, folosindu-se de lipsa educației juridice a cet. Lupan Raisa, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, a convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului.

Tot în aceeași zi și în același loc, Lupan Raisa, care având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare datat cu 16 iunie 1999, autentificat de notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său Bajerean Vitalie, în pofida faptului că realmente a încheiat un alt acord cu partea vătămată Lupan Raisa, cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, a înșelat-o și beneficiind de

calitatea de proprietar oferită prin contractul nominalizat, ulterior la 05 octombrie 2000 a vândut apartamentul nr. 19, situat pe adresa str. Milescu Spătarul, 19, mun. Chișinău altei persoane, iar banii obținuți de pe urma realizării bunului imobil i-a însușit și folosit pentru sine, în scopuri personale, în rezultatul căruia părții vătămate Lupan Raisa i-a fost cauzată o **daună materială considerabilă**, echivalent al costului apartamentului la momentul autentificării contractului de vânzare-cumpărare, și anume în valoare de 45036 lei - conform prețului stabilit de OCT Chișinău, la momentul respectiv.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru de săvârșirea escrocheriei în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au fost puși sub învinuire pentru însușirea ilicită a bunurilor altei persoane, și anume Boicenco (anterior Solovienco) Svetlana, prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Avornic Dumitru, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe.

Inculpatul Bajerean Vitalie, prin înțelegere prealabilă cu Avornic Dumitru, intrând în cârdășie criminală și cu Vartic Parascovia, în privința căreia a fost dispusă liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, care activa în calitate de registrator la Organul Cadastral Teritorial din mun. Chișinău, fapt care era cunoscut ambilor, și care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, fiind persoană cu funcție de răspundere, care era în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat în condiția în care Bajerean Vitalie pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu de către partea vătămată, a obținut încrederea lui Solovienco Svetlana, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 6500 dolari SUA, pe termen limitat, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna iunie 1999, constituia suma de 76304,15 lei.

În schimbul împrumutului bănesc, Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului, necesitatea gajării apartamentului nr. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut și înregistrarea gajului, prin ce i-a inspirat încrederea lui Solovienco Svetlana.

Ulterior, la 08 iulie 1999, Bajerean Vitalie în scopul realizării planului său infracțional și continuându-și activitatea criminală, împreună cu Avornic Dumitru, aflându-se în biroul notarului Musteață Dorel, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, Bajerean Vitalie operând cu termeni și expresii juridice specifice, la fel folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice a părții vătămate Solovienco Svetlana, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, au convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului sus-nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului.

Tot în aceeași zi și în același loc, Solovienco Svetlana, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare datat cu 08 iulie 1999, autentificat de notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, în pofida faptului că la momentul dat au încheiat un alt acord cu victima, Solovienco Svetlana, totodată cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare - cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, au înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietari, adică coproprietari ai apartamentul nr. 48, fiecare deținând 50 % din cota parte a acestuia, l-au însușit pentru sine și în rezultat, cauzând părții vătămate Solovienco Svetlana un ***prejudiciu material în proporții deosebit de mari***.

În același timp, s-a stabilit că Vartic Parascovia, la 28 iunie 1999 având la examinare cererea nr. 2062 R/99 datată cu 28 iunie 1999, din numele lui Solovienco Svetlana, și materialele anexate la cerere privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare a ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, stabilind că lipsește în cererea indicată semnătura solicitantului, respectiv știind cu certitudine că cererea dată a fost depusă de către directorul ÎI „Bajerean”, adică de Bajerean Vitalie, Vartic Parascovia, abuzând de putere și folosindu-se intenționat de situația de serviciu, având interes material și personal, a făcut înscrieri în cererea dată și anume s-a semnat în locul solicitantului, adică intenționat introducând date vădit false în documentul oficial (cerere), după care a decis înregistrarea și eliberarea certificatului cu privire la valoarea bunului imobil - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău din 01 iulie 1999, nr. 2062 R/99 și a extrasului din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din aceeași dată pentru efectuarea acțiunilor juridice, adică înstrăinare, care ulterior, în urma acțiunilor ilegale a lui Vartic Parascovia, Bajerean Vitalie primind acest certificat și extrasul eliberat de OCT Chișinău, despre care știa cu certitudine că sunt confecționate ilegal, adică falsificate, le-a deținut și folosit împreună cu Avornic Dumitru la prezentarea acestora notarului Musteață Dorel în condițiile sus relatate și prin abuz de încredere și înșelăciune au înstrăinat, adică dobândit ilegal ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău ce aparținea lui Solovienco Svetlana în circumstanțele indicate, în rezultatul căruia ultimei i-a fost cauzată ***o daună materială considerabilă și în proporții deosebit de mari*** în sumă totală de 130000 lei, care a fost ***soldată cu urmări grave***.

Conform raportului de expertiză tehnico-criminalistică din 24 iulie 2007, s-a stabilit, că inscripțiile manuscrise făcute în cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, din

rubricile „în rezultatul examinării s-a decis:” și „data”, semnăturile din rubrica „Data și semnătura solicitantului” și „Semnătura Registratorului” de pe reversul cererii în litigiu către organul cadastral Chișinău au fost îndeplinite de către cet. Vartic Parascovia.

La fel, conform raportului de expertiză grafoscopică sub numărul 345-346, din 29 februarie 2008, s-a constatat ca textele manuscrite din certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99 și din extrasul din Registrul bunurilor imobile pe ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău din 01 iulie 1999, sunt executate de Ceric Aliona. Semnătura de la numele lui Stoian Victor din certificat este executată de însuși Stoian Victor, iar cele doua semnături în rubrica „executor” din actele în litigiu sunt executate de însuși Ceric Aliona. De stabilit dacă Vartic Parascovia, Nesterova Maria, Stoian Victor, Semcova Liudmila, Ceric Aliona sau alte persoane au executat semnătura plasată în rubrica „tehnolog” din certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99 nu a fost posibil.

Semnătura plasată în rubrica „Registrator” din extrasul din Registrul bunurilor imobile pe ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău este executată de însuși Vartic Parascovia.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, Bajerean Vitalie a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea confecționării, deținerii, folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie intrând în cârdășie criminală cu Vartic Parascovia, care activând în calitate de registrator la OCT Chișinău și conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, fiind persoană cu funcție de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuiind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere Bajerean Vitalie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a însușit imobilul menționat în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie, pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate al căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu a obținut încrederea lui Solovienco Svetlana, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 6500 dolari SUA pe un termen limitat.

În schimbul împrumutului bănesc, Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului necesitatea gajării apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând, totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut, și înregistrarea gajului, prin ce i-a inspirat încrederea lui Solovienco Svetlana.

Ulterior, la 08 iulie 1999, Bajerean Vitalie, aflându-se în biroul notarului Musteață Dorel, pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, operând cu termeni și expresii juridice specifice și folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice a lui Solovienco Svetlana, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, a convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului.

Tot în aceeași zi, în același loc, Solovienco Svetlana, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat de notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său, Bajerean Vitalie, în pofida faptului că la momentul dat a încheiat un alt acord cu victima Solovienco Svetlana, totodată cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, a înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietar, a însușit pentru sine apartamentul nr. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, în rezultat cauzând lui Solovienco Svetlana un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

În același timp, Vartic Parascovia, la 28 iunie 1999 având la examinare cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, din numele lui Solovienco Svetlana și materialele anexate la cerere privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare al ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, stabilind că lipsește în cererea indicată semnătura solicitantului, respectiv știind cu certitudine că cererea dată a fost depusă de către directorul ÎI „Bajerean”, adică Bajerean Vitalie, ea - Vartic Parascovia, abuzând de putere și folosindu-se intenționat de situația de serviciu, având interes material și personal a făcut înscrieri în cererea dată și anume s-a semnat în locul solicitantului, adică intenționat introducând date vădit false în documentul oficial (cerere), după care a decis înregistrarea și eliberarea certificatului cu privire la valoarea bunului imobil pe ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău din 01 iulie 1999, cu nr. 2062 R/99 și a extrasului din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din aceeași dată pentru efectuarea acțiunilor juridice, adică înstrăinare, care ulterior, în urma acțiunilor ilegale a lui Vartic Parascovia, inculpatul Bajerean Vitalie primind acest certificat și extras de la OCT Chișinău, care știind cu certitudine că sunt confecționate ilegal, adică falsificate, le-a deținut și folosit la prezentarea acestora notarului Musteață Dorel în condițiile sus relatate și prin înșelăciune a înstrăinat ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău în circumstanțele indicate, ce aparținea lui Solovienco Svetlana și în rezultatul căruia ultimei i-a fost cauzată o **daună materială considerabilă și în proporții deosebit de mari** în sumă totală de 130000 lei, care a fost **soldată cu urmări grave**.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal.

Bajerean Vitalie a fost învinuit de către organul de urmărire penală de săvârșirea sustragerii pe ascuns din avutul proprietarului în proporții deosebit de mari, comisă în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie având scopul și intenția de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale,

prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de furt, în următoarele circumstanțe.

Bajerean Vitalie, fiind în cărdășie criminală cu Avornic Dumitru, respectiv intrând în cărdășie criminală și cu Vartic Parascovia, care activa în calitate de registrator la OCT Chișinău, fapt care era cunoscut ambilor, și care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, era persoană cu funcție de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, care aparținea în proprietate privată lui Solovienco Svetlana și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat, adică devenind ilegal proprietarii (coproprietarii) acestuia, în urma încheierii fictive și prin înșelăciune a contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat notarial.

Ulterior, în luna august 2002, Bajerean Vitalie continuându-și activitatea criminală, respectiv având acces liber în ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, inclusiv având intenție directă și scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în perioada numită aflându-se în imobilul dat a sustras pe ascuns bunurile aflate în acest apartament, care aparțineau părții vătămate Solovienco Svetlana și anume: mobilă, veselă, îmbrăcăminte, aparataj electric și alte bunuri, cu care s-a ascuns de la fața locului într-o direcție necunoscută, în așa fel cauzând părții vătămate o ***daună materială în proporții considerabile și în proporții deosebit de mari***, în sumă totală de 231400 lei.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, au fost puși sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii de amenințare cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale ori sănătății în următoarele circumstanțe.

Astfel, Bajerean Vitalie dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de amenințare cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății lui Solovienco Svetlana și a membrilor familiei ei, Bajerean Vitalie, fiind în cărdășie criminală cu Avornic Dumitru, respectiv intrând în cărdășie criminală și cu Vartic Parascovia, care activa în calitate de registrator la OCT Chișinău, fapt care era cunoscut ambilor, și care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, era persoană cu funcții de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, care aparținea în proprietate privată lui Solovienco Svetlana și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat, adică devenind ilegal proprietarii (coproprietarii) acestuia, în urma încheierii fictive și prin înșelăciune a contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat notarial.

Ulterior, Bajorean Vitalie cunoscând că, a săvârșit o infracțiune și că partea vătămată Solovienco Svetlana a depus multiple plângeri în diferite organe de drept și statale, referitor la acțiunile ilegale ale acestuia în care solicita tragerea ultimului la răspundere penală, respectiv Bajorean Vitalie continuându-și activitatea criminală, având scopul și intenția de a o intimida pe victimă pentru a-și retrage cererile depuse în privința lui, inclusiv având scopul de a o amenința cu răfuială fizică și omor, pentru atingerea planului său criminal, la 04 mai 2004, aproximativ între orele 10:00-12:00, prin intermediul telefonului a contactat-o pe Solovienco Svetlana la domiciliu pe numărul de telefon 49-47-62, în rezultatul căruia a amenințat-o verbal pe ultima cu răfuială fizică și omor, inclusiv și pe membrii familiei ei, adică amenințând cu moartea și pe doi copii ai acesteia.

În rezultatul acestor amenințări Solovienco Svetlana s-a speriat, fiindu-i frică de realizarea acestora, temându-se pentru integritatea vieții sale și a copiilor săi, percepend psihologic existența reală a realizării acestor amenințări.

Inculpatul Avornic Dumitru, la 23 martie 2004, având scopul amenințării cu omor, aproximativ la ora 13:00, aflându-se în incinta Curții de Apel Chișinău, a efectuat o mișcare în direcția părții vătămate Solovienco Svetlana și în mod îngrozitor a amenințat-o verbal cu moartea, ultima la rândul său sperându-se și psihologic înțelegând existența pericolului realizării acestei amenințări.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Inculpatul **Bajorean Vitalie** să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 186 alin. (5), 190 alin. (5), 361 alin (2) lit. b), d) Cod penal.

În legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, pe episoadele săvârșite de Bajorean Vitalie în baza art. art. 155, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, să fie dispusă încetarea procesului penal.

Lui Bajorean Vitalie, în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, să îi fie stabilită pedeapsa 12 ani închisoare, iar în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să îi fie stabilită pedeapsa 20 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, în termenul pedepsei, prin cumul total al pedepselor aplicate să fie inclusă pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, cu stabilirea pedepsei definitive 24 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani.

Inculpatul **Avornic Dumitru**, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal.

În legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, în privința lui Avornic Dumitru să fie dispusă încetarea procesului penal intentat în baza art. 155 Cod penal.

Lui Avornic Dumitru, conform art. 190 alin. (5) Cod penal, să îi fie stabilită pedeapsa 12 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de

dreptul a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat, că prima instanță ilegal a dispus achitarea inculpaților, apreciind greșit probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, or, în opinia acuzării acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților pe toate capetele de acuzare.

Astfel, vinovăția inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, (episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile) se confirmă prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Gorneț Vasile, a martorilor Primac Alexandru și Istratii Igor, contractul de intenție din 14 septembrie 2001, extrasul din Registrul bunurilor imobile privind imobilul situat pe adresa mun. Chișinău, str. Albișoara 16, ap. 99, contractul de achitare a arvunei din 14 august 2001.

Prima instanță eronat a interpretat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie, deoarece ultimul a restituit părții vătămate Gorneț Vasile suma de 7500 dolari SUA, numai după expedierea cauzei penale în instanța de judecată.

Prima instanță la momentul adoptării sentinței prin care a recalificat acțiunile lui Bajerean Vitalie, pe episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile și de achitare pe episoadele cu referire la părțile vătămate Lupan Raisa și Boicenco (Solovienco) Svetlana nu a luat în calcul că modalitatea și forma prin care s-au săvârșit infracțiunile erau identice și continui.

A mai invocat acuzatorul de stat, că prima instanță a apreciat eronat probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii de escrocherie față de Lupan Raisa, și anume: declarațiile părții vătămate Lupan Raisa, a martorilor Caraiane Anastasia, Donțov Alexandr, Lupan Alexandra și Dorel Musteață, plângerea din 23 aprilie 2003 depusă de Lupan Raisa, contractul de vânzare-cumpărare din 16 iunie 1999.

Vina inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea escrocheriei și infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false cu privire la partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana se dovedește prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, a succesorului de drepturi Solovienco Elena, a martorilor Liubina Tatiana, Solovienco Vadim, Solovienco Valerian, Dorel Musteață, Scripliu Mariana, Poddiaceva Alexandra, Șveț (Burcovscaia) Alexandra, Nesterova Maria, Semcova Ludmila, Stoian Victor, Ceric Aliona și Ghilaș Anatolie, declarațiile învinuitei Vartic Parascovia, ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 25 aprilie 2008, raportul de expertiză grafoscopică din 24 iulie 2007, raportul de expertiză grafoscopică nr. 345-346 din 29 februarie 2008, certificatul cu privire la valoarea bunului imobil nr. 2062R/99 din 01 iulie 1999, extras din Registrul bunurilor imobile din 01 iulie 1999 eliberat pentru bunul imobil amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei, 11, ap. 48, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-1737 din 07 august 1996, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1365 din 08 iulie 1999, corpurile delictive.

În viziunea apelantului, prima instanță nu a apreciat corect acțiunile inculpaților și nu a ținut cont de explicațiile conținute în pct. 3, 15 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”.

Procurorul a evidențiat, că prima instanță incorect a apreciat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie cu referire la învinuirea adusă conform art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, și anume, la adoptarea sentinței instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. art. 4, 30 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, or cererea de înregistrare la OCT Chișinău nu a fost depusă de proprietarul apartamentului, întrucât al doilea exemplar de cerere nu a fost eliberat părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana.

Prima instanță eronat a apreciat faptul, că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal, îl constituie documentele oficiale.

Prin acte publice se înțelege actul emis de către autorități în condițiile legii, care certifică anumite evenimente sau fapte de importanță juridică.

Astfel, cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, depusă din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana cu privire la eliberarea certificatului de evaluare – înstrăinare a apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, în care Vartic Parascovia a semnat în locul solicitantului, este o cerere depusă din numele unei persoane particulare, prin care se solicită eliberarea unui act oficial - certificatul de evaluare a imobilului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile, respectiv cererea a fost depusă contrar prevederilor art. 36 alin. (4) al Legii cadastrului bunurilor imobile.

Prin urmare deponentul și emitentul cererii 2062 R/99 din 28 iunie 1999, fiind Bajerean Vitalie, deoarece la cererea acestuia, Vartic Parascovia a falsificat-o și i-a eliberat certificatul de asemenea lui Bajerean Vitalie.

A mai subliniat, că vina inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, se confirmă prin următoarele probe, care au fost apreciate eronat de către prima instanță, și anume: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, a martorilor Liubina Tatiana, Caracuian Vera, Solovienco Vadim, Solovienco Valerian, Cornescu Valentina, Scripliu Mariana, Poddiaceva Alexandra, Podlesnii Vitalie, Șveț (Burcovscaia) Alexandra, Buzdugan Ruslan, Găulică Andrei și Surdu Alexandru.

Vinovăția lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, se confirmă pe deplin prin probele acumulate, și anume: declarațiile părții vătămate Boicenco Svetlana, a martorilor Solovienco Valerian, Iațuc Irina și Poddiaceva Alexandra, probe pe care prima instanță le-a apreciat eronat fără a ține cont de faptul că componenta de infracțiune este una materială.

Numai amenințarea cu omorul sau vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății poate forma acțiunea prejudiciabilă prevăzută de art. 155 Cod penal.

Existența pericolului de a fi realizată amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății este prezentă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele două condiții: 1) apariția la victimă a temerii pentru viața și sănătatea sa în cazul punerii amenințării în executare (condiția subiectivă) și 2) apariția pericolului realizării amenințării (condiția obiectivă).

În cazul lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, ambele condiții au avut posibilitate să existe cumulativ, și anume personalitatea victimei - fiind un om simplu în cumul cu situația creată în jurul apartamentului său, fiind profund sfidată de amenințările în adresa ei, ea percependu-le ca fiind reale. Concomitent, existența celei de-a doua condiții a fost în coraport direct cu împrejurările în care ele au fost făcute, adică modul de exprimare a amenințărilor, personalitatea amenințătorului, adică a lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru (gradul suficient de agresivitate în contextul soluționării situațiilor

conflictuale), faptul că ultimii au amenințat-o pe Boicenco (Solovienco) Svetlana anume după examinarea cauzei civile privind apartamentul în litigiu, și anume apartamentul nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscova, 11, mun. Chișinău, adică după ce au fost destul de tensionați cu cauza civilă pentru a pune capăt celorlalte cauze penale ei au amenințat-o cu aplicarea violenței sau chiar cu moartea pentru a pune capăt problemelor existente, și anume situația tensionată între Boicenco (Solovienco) Svetlana și inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au făcut-o pe partea vătămată să înțeleagă amenințările ca unele reale și posibile realizării de către ultimii.

3.1. Avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, prin care:

- inculpatul **Bajerean Vitalie** să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal (episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor de la Gorneț Vasile) din motivul că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (episodul escrocheriei în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana și episodul escrocheriei în privința lui Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

- inculpatul **Avornic Dumitru** să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

În argumentarea apelului avocatul a invocat că, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia vinovăției lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, în lipsa unui suport probatoriu care să confirme culpabilitatea inculpatului.

Astfel, cu referire la materialul probator apărarea a specificat, că prima instanță a constatat că Bajerean Vitalie, în calitate de administrator al întreprinderii ÎI „Bajerean”, ca parte a contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131, vol.III), nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale.

La fel, prima instanță a conchis că, acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie privind restituirea banilor încasați lui Gorneț Vasile, confirmă încă odată faptul că acesta nu a transmis banii încasați proprietarului apartamentului Istratii Igor și reprezentantului său Primac Alexandru. Însă, prima instanță nu a stabilit din care motiv, banii nu au fost transferați lui Primac Alexandru și Istratii Igor, or, contractul a fost semnat doar de către Istratii Igor, iar însuși faptul că banii nu au fost transferați, nu constituie însușire.

În același timp, prima instanță nu a indicat în sentință și nu a ajuns la concluzia că banii în sumă totală de 7500 dolari SUA, au fost însușiți de către Bajerean Vitalie

Potrivit declarațiilor părții vătămate Gorneț Vasile și declarațiile martorilor Primac Alexandru și Istratii Igor, s-a stabilit cu certitudine că: de către pretinsa parte vătămată, banii au fost transferați la ÎI „Bajerean” și nu lui Bajerean Vitalie ca persoană privată; inițial banii nu au fost achitați de către ÎI „Bajerean” vânzătorului, din motivul că pe apartament erau datorii de peste 1000 dolari SUA, iar vânzătorul urma să achite aceste datorii; cumpărătorii, familia Gorneț s-au instalat în apartament imediat după ce au achitat banii pentru apartamentul dat întreprinderii ÎI „Bajerean”, au făcut reparație; în această perioadă s-au scumpit apartamentele, încât vânzătorii nu mai erau de acord să-l vândă la prețul convenit inițial, solicitând o sumă de bani mai mare, încât între ÎI „Bajerean”, Istratii Igor, Primac Alexandru și Gorneț Vasile s-a inițiat un litigiu în instanța de judecată; Bajerean Vitalie a participat de vreo 4-5 ori la convorbirile cu

Primac Alexandru și Istratii Igor; după finisarea litigiului, Bajerean Vitalie a restituit lui Gorneț Vasile, banii depuși de acesta la întreprinderea ÎI „Bajerean” în sumă de 7500 dolari SUA, conform contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131, vol.III), încheiat între Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean”, în persoana inculpatului Bajerean Vitalie, pentru înstrăinarea imobilului amplasat pe adresa str. Albișoara, 16, ap. 99, mun. Chișinău, la fel, fiindu-i achitată și paguba morală.

A mai remarcat avocatul, că ținând cont că, partea vătămată Gorneț Vasile s-a instalat în apartament imediat după achitarea costului acestuia, iar ÎI „Bajerean”, după finisarea litigiului civil a restituit lui Gorneț Vasile banii achitați inițial, demonstrează faptul că între Gorneț Vasile și ÎI „Bajerean” în persoana lui Bajerean Vitalie, există doar relații civile și se exclude aspectul penal al speței date.

Prin urmare, aceste circumstanțe cât și comportamentul său, dovedesc că la Bajerean Vitalie lipsește intenția de a însuși careva mijloace bănești de la partea vătămată Gorneț Vasile, atât la momentul încheierii contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131, vol.III), cât și ulterior încheierii acestuia.

A mai invocat apelantul, că prima instanță nu a motivat sentința și nu a făcut referire la careva probe care să demonstreze și să probeze existența înșelăciunii sau abuzului de încredere. În acest sens, prima instanță nu a indicat în ce constau acțiunile lui Bajerean Vitalie de înșelăciune sau abuz de încredere, care a fost modul și metoda de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal (episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor de la Gorneț Vasile).

În opinia apărării, sentința de condamnare pronunțată de prima instanță este contrară legii, deoarece a fost încălcat art. art. 8, 24, 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, art. 21 din Constituția R. Moldova, art. 6 § 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

A mai specificat apelantul, că nu este de acord cu sentința nici în partea prin care Avornic Dumitru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin (5) Cod penal, anume în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, precum și în partea prin care, Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (episodul escrocheriei în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana și episodul escrocheriei în privința lui Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, anume în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din motivul că probele administrate și cercetate în ședințele primei instanțe dovedesc faptul că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor de săvârșirea cărora au fost învinuiți inculpații.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, a fost respins apelul procurorului ca nefondat, admis parțial apelul avocatului Popescu Dorin în numele inculpaților, casată parțial sentința în partea condamnării lui Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Bajerean Vitalie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru motivarea soluției, instanța de apel a reținut, că prima instanță eronat a stabilit situația de fapt și a reîncadrat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, dând faptei săvârșite încadrarea juridică necorespunzătoare materialului probator administrat.

Astfel, conform rechizitoriului, Bajerean Vitalie a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar ulterior de către prima instanță inculpatul a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la baza soluției de condamnare fiind luate următoarele probe: declarațiile părții vătămate Gorneț Vasile, a martorilor Primac Alexandru, Istratii Igor, Lambantu Ion, contractul de intenție din 14 septembrie 2001 încheiat între Gorneț Vasile și Istratii Igor, extrasul din Registrul bunurilor imobile privind ap. 99, amplasat pe adresa mun. Chișinău. str. Albișoara, 16, contractul de achitare a arvunei din 14 august 2001.

Analizând cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie au fost greșit încadrate juridic de către acuzatorul de stat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, iar ulterior, eronat recalificate de către prima instanță în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, deoarece inculpatul nu a săvârșit infracțiunea incriminată, acțiunile ultimului fiind corespunzătoare indicilor infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

În baza faptelor relatate de inculpat, instanța de apel a conchis, că deși acesta vina nu a recunoscut, vinovăția lui Bajerean Vitalie se probează prin următorul sistem de probe: declarațiile părții vătămate Gorneț Vasile, a martorilor Primac Alexandru, Istratii Igor, Lambantu Ion, prin materialele dosarului: contractul de intenție din 14 septembrie 2001 dintre Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean” în persoana inculpatului Bajerean Vitalie, conform clauzelor cărora imobilul amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Albișoara, 16, ap. 99, urma să fie înstrăinat lui Gorneț Vasile contra sumei de 7500 dolari SUA, nu mai târziu decât 12 noiembrie 2001, intermediarul urmând ca în termen de 12 zile să pregătească actele necesare pentru tranzacția de vânzare-cumpărare (f.d. 131, vol.III); extrasul din Registrul Bunurilor imobile, conform căruia apartamentul sus indicat aparținea cu drept de proprietate lui Istratii Igor din 09 octombrie 1996, fiind liber de grevări (f.d. 137. vol.III); contractul de achitare a arvunei din 14 august 2001, conform căruia Gorneț Parascovia a transmis ÎI „Bajerean” în persoana lui Bajerean Vitalie suma arvunei de 200 dolari SUA, iar în câteva zile partea vătămată Gorneț Vasile cu soția sa Gorneț Parascovia au transmis în contabilitatea firmei ÎI „Bajerean” încă 7300 dolari SUA, fapt necontestat de către inculpat.

4.2. În baza probelor apreciate, instanța de apel a constatat, că în perioada lunii septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate al căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu a obținut încrederea lui Gorneț Vasile, care i-a solicitat oferirea consultațiilor și acordarea ajutorului metodic și practic în vederea procurării unui apartament.

În schimbul solicitărilor expuse de Gorneț Vasile, Bajerean Vitalie a indicat, că va lua pe seama sa căutarea unui apartament propus spre vânzare și va asigura condițiile de

încheiere a tranzacției oportune pentru ambele părți contractante, cât și dacă este cazul, acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de vânzare-cumpărare și înregistrarea acestuia, fapt prin care i-a inspirat încrederea lui Gorneț Vasile.

Ulterior, în luna septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean” amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, operând cu termeni și expresii juridice specifice, la fel folosindu-se de lipsa educației juridice a lui Gorneț Vasile, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, în prealabil comunicându-i părții vătămate că semnarea acordului este destulă pentru transmiterea proprietății asupra bunului imobil, l-a convins să contrasemneze un contract-intenție cu cetățeanul Istratii Igor, prin care părțile realmente au convenit la încheierea în viitor a unui contract de vânzare-cumpărare, cu intermedierea lui Bajerean Vitalie, care se prezenta drept garant al tranzacției imobiliare și care se constituia în calitate de depozitar al sumei achitate de Gorneț Vasile, cu titlu de plată a costului apartamentului nr. 99, amplasat pe adresa str. Albișoara, 16, mun. Chișinău.

La fel, inculpatul Bajerean Vitalie, urmărind scopul evitării oricăror suspiecții în privința sa cât și pentru a acoperi urmele infracțiunii, a delegat un alt colaborator al ÎI „Bajerean” să semneze acordul menționat supra.

Astfel, la 14 septembrie 2001, Gorneț Vasile, aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean”, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l persoană responsabilă, fiind convins de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat acordul-intenție cu Istratii Igor din 14 septembrie 2001, considerându-l, conform celor explicate de Bajerean Vitalie drept un contract care produce efecte juridice prin care se transmite proprietatea bunului imobil, obiect al acordului, ulterior a depus în beneficiul lui Bajerean Vitalie bani în sumă de 7500 dolari SUA, sumă menită să fie transmisă lui Istratii Igor drept prețul pentru apartamentul nr. 99, amplasat pe adresa str. Albișoara, nr. 16, mun. Chișinău.

La rândul său, Bajerean Vitalie, necătând că realmente urma să garanteze executarea voințelor părților contractante, totodată cunoscând cu certitudine că contractul-intenție încheiat exprimă voința reală a victimei, beneficiind de calitatea sa de garant și beneficiar al sumei de bani oferite de Gorneț Vasile, neîndeplinindu-și obligațiile asumate, prin înșelăciune și abuz de încredere a cauzat părții vătămate Gorneț Vasile daune materiale în proporții mari în sumă totală de 7500 dolari SUA, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna septembrie 2001, constituia suma de 96493,5 lei.

4.3. În contextul circumstanțelor relatate, instanța de apel a considerat că vina inculpatului a fost dovedită pe deplin, iar infracțiunea săvârșită de inculpatul Bajerean Vitalie în anul 2001, corespunde cu încadrarea juridică prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a punctat, că spre deosebire de infracțiunea prevăzută de art. 196 Cod penal, căreia îi este specific că făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei și se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei, infracțiunea de escrocherie constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile

pecuniare față de victimă sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

La fel, instanța de judecată a specificat, că acțiunea principală din cadrul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, presupune luarea din posesia victimei, însușirea unor bunuri, pe când din conținutul speței rezultă că, inculpatul Bajerean Vitalie nu a însușit mijloacele bănești, nu le-a folosit în scopuri personale, iar versiunea acuzatorului de stat privind sustragerea bunurilor din proprietatea lui Gorneț Vasile este lipsită de suport probatoriu, nefiind prezentate probe în vederea confirmării utilizării acestora în scopuri personale.

Conform contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131, vol.III) încheiat între Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean”, ultimul s-a prezentat drept garant al tranzacției imobiliare și care se constituia în calitate de depozitar al sumei de 7500 dolari SUA, achitată de către Gorneț Vasile cu titlu de plată a costului apartamentului nr. 99, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Albișoara, 16.

Astfel, Bajerean Vitalie avea o obligație contractuală față de partea vătămată care nu și-a îndeplinit-o în timpul stabilit în contract, săvârșind infracțiunea cu scop de cupiditate, însă nu urmărea scopul de sustragere a bunului, adică a mijloacelor bănești oferite la păstrare de către Gorneț Vasile, întrucât faptul că, banii nu au fost transferați lui Istratii Igor, nu constituie însușire. Mijloacele bănești în sumă de 7500 dolari SUA urmau să fie transmiși lui Istratii Igor în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare între Istratii Igor și Gorneț Vasile, după ce vor fi stinse toate datoriile pentru serviciile comunale, astfel, banii nu puteau fi transmiși anterior încheierii acestui contract, fapt ce rezultă din încheierea unui contract de intenție între părțile contractante.

A mai subliniat instanța de apel, că inculpatul Bajerean Vitalie se face vinovat de faptul că neîntemeiat tergiversa momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nominalizat, invocând existența unor datorii la serviciile comunale sau alte pretexte, fapt prin ce, s-a sustras de la acordarea intermedierei pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare la notar și nu a acumulat actele necesare pentru vinderea apartamentului în termenul stabilit de contractul de intenții.

Ulterior, după expirarea a câteva luni de zile din momentul încheierii contractului de intenții, prețurile la bunurile imobile s-au mărit considerabil, astfel, a crescut și prețul de piață a apartamentului în cauză și Istratii Igor nu era de acord cu prețul stabilit inițial solicitând achitarea unei sume suplimentare pentru costul apartamentului nr. 99 amplasat pe adresa mun. Chișinău. str. Albișoara, 16, în care domiciliu deja Gorneț Vasile împreună cu familia sa.

Prin urmare, din nemulțumirea lui Istratii Igor și Gorneț Vasile de situația creată, s-a inițiat un litigiu între aceștia, inclusiv cu Primac Alexandru.

După finisarea litigiului, Bajerean Vitalie a restituit lui Gorneț Vasile banii depuși de acesta la ÎI „Bajerean” în sumă de 7500 dolari SUA în baza contractului de achitare a arvunei din 14 august 2001 și sumei achitate ulterior acestuia.

În concluzie, instanța de apel a menționat, că inculpatul Bajerean Vitalie nu avea intenția de a însuși careva mijloace bănești de la partea vătămată Gorneț Vasile, atât momentul încheierii contractului de intenții din 14 septembrie 2001, cât și ulterior încheierii acestuia, iar prin sustragerea neîntemeiată de la acordarea serviciilor de intermediere pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare la notar și acumularea actelor necesare pentru vinderea apartamentului în termenul stabilit de contractul de intenții Bajerean Vitalie s-a eschivat în mod fraudulos de la îndeplinirea obligațiilor

contractuale și transmiterea mijloacelor bănești persoanei ce i se cuvine, prin ce, a cauzat părții vătămate Gorneț Vasile o daună materială în sumă de 7500 dolari SUA, inclusiv prin faptul că, partea vătămată a fost nevoită să achite vânzătorului Istratii Igor suma de 30000 dolari SUA pentru a procura și locui în continuare în apartamentul vizat.

Cu referire la argumentele apărării precum că învinuirea este bazată doar pe presupuneri și este lipsită de careva probe care să confirme culpabilitatea inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar relațiile dintre inculpat și partea vătămată sunt doar relații civile, instanța de apel a menționat că la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal.

4.4. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5). precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Prin urmare, reținând că infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, ținând cont și de prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, instanța de apel a menționat că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat în luna septembrie a anului 2001, respectiv de la săvârșirea acesteia s-au scurs mai mult de 5 ani, în speță fiind posibilă încetarea procesului penal în privința lui Bajerean Vitalie, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

4.5. Totodată, instanța de apel a specificat, că prima instanță just a ajuns la concluzia că, faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, dispunând achitarea pe episodul escrocheriei de la Lupan Raisa.

Respectiv, probatoriul enunțat de către partea acuzării: declarațiile părții vătămate Lupan Raisa, martorilor Caraiane Anastasia, Donțov Alexandr, Lupan Alexandru, Avram Nina, Musteață Dorel, precum și probele verificate în instanța de apel: plângerea depusă de Lupan Raisa la 23 aprilie 2003, privind solicitarea de tragere la răspundere penală a lui Bajerean Vitalie și Donțov Alexandr; contractului de vânzare-cumpărare din 16 iunie 1999, prin care Lupan Raisa a vândut iar Bajerean Vitalie a cumpărat imobilul amplasat pe adresa str. N. M. Spătarul, 19, ap. 19 la prețul de 46000 lei, semnat de ambele părți și autentificat notarial (f.d. 122, vol.III); extrasul din Registrul bunurilor imobile din 25 mai 1999 (f.d. 123, vol.III); contractul de vânzare cumpărare, transmitere primire a locuinței în proprietate privată din 12 februarie 1999 (f.d. 124, vol.III); certificatul cu privire la valoarea bunului imobil din 25 mai 1999, cu valoarea indicată de 45036 lei, perfectat pentru înstrăinarea apartamentului (f.d. 126, vol.III); adeverința Comisiei tutelă și curatelă din cadrul Preturii Ciocana, mun. Chișinău cu permisiunea de a înstrăina apartamentul lui Lupan Raisa în scopul procurării unui apartament cu două odăi din cauza imposibilității de a achita serviciile comunale (f.d. 127, vol.III), în fața notarului fiind perfectate declarațiile soților Lupan Raisa și Gulacov Serghei respectiv privind acordul la vânzarea apartamentului privatizat contra sumei de 46000 lei (f.d. 130-131, vol.III); conform răspunsurilor de la ÎM „Infocom” (f.d. 46-47. vol.III); datoria la serviciile comunale la apartamentul nr. 19, amplasat pe adresa str. N. M. Spătarul, 19, la 16 iunie

1999 constituiau 6451,83 lei, la 05 octombrie 2000 - 10999,31 lei, la 01 noiembrie 2001 - 12963,92 lei.

Analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat că acestea în ansamblu, dovedesc nevinovăția inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Respectiv, în opinia instanței de apel prima instanță just a reținut că, ținând cont de declarațiile scrise personal de către partea vătămată Lupan Raisa și soțul ei privind vânzarea apartamentului, lipsa probelor privind amenințarea acesteia sau ducerea în eroare, precum și faptul că aceasta doar după patru ani s-a adresat cu plângere la organele de urmărire penală, precum și faptul că inculpatul Bajerean Vitalie a transmis banii în sumă de 4900 dolari SUA părții vătămate, a ajuns la concluzia că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive a infracțiunii incriminate.

Concluzia primei instanțe se mai fundamentează pe lipsa unei cauze penale pornite împotriva notarului Mușteată Dorel, care a perfectat contractul de vânzare-cumpărare, fără text, după cum declară partea vătămată, astfel nu a fost dovedită ducerea în eroare a părții vătămate Lupan Raisa privind vinderea apartamentului său.

Totodată, se justifică intenția părții vătămate de a-și vinde apartamentul său cu patru odăi și procurarea unui apartament cu două odăi, iar diferența de preț să fie utilizată la stingerea datoriei pentru serviciile comunale care la acel moment însumau mai mult decât 1500 dolari SUA.

A mai reținut instanța de apel că prima instanță corect a remarcat că, declarațiile părții vătămate Lupan Raisa au suferit o esențială modificare de la etapa depunerii cererii de intentare a urmăririi penale, primele audieri și la momentul interogării în ședința de judecată, încât partea vătămată Lupan Raisa doar în ședința de judecată a specificat, că la momentul semnării contractului, în sală în fața biroului notarului se aflau reprezentanți a două grupări criminale, care au și luat banii, precum și faptul că la notar a semnat foi curate, fără text, crezând că contractul nu este valabil, aceste declarații nefiind confirmate de declarațiile martorilor Lupan Alexandru, Cazacu Dorin și Caraiane Anastasia care au declarat contrariul, menționând că în momentul semnării contractului careva tineri sportivi, autoritari și criminali nu au fost prezenți, precum și lipsa altor elemente criminale.

4.6. Cu referire la episodul escrocheriei săvârșit în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana de către inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, faptele inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune, dispunând achitarea acestora de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În cadrul cercetării judecătorești instanței de judecată i-au fost prezentate un cumul de probe, care au fost verificate și în instanța de apel, care în viziunea acuzării confirmă vinovăția inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru de săvârșirea faptei infracționale încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după cum urmează: contractul de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat de notarul Mușteată Dorel, prin care Boicenco (Solovienco) Svetlana a vândut, iar Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au cumpărat apartamentul nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, prețul fiind stabilit de 38000 lei, contractul fiind semnat de ambele părți (f.d. 82. vol.III.); contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din 07 august 1996, încheiat între Rodi N.

și Solovienco Svetlana (f.d. 77, vol.III); certificatul cu privire la valoarea bunului imobil din 01 iulie 1999 pe numele lui Solovienco Svetlana și extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 79-80, vol.III); cererea scrisă în limba rusă în fața notarului de Solovienco Svetlana conform căreia solicită autentificarea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului cu prețul de 38000 lei, declarând totodată că nu se află în relații de căsătorie (f.d. 81, vol.III); procesul-verbal de înregistrare a plângerii lui Solovienco Svetlana din 04 octombrie 1999, prin care ultima a solicitat căutarea lui Iscanderov Aziz care a înșelat-o și a sustras de la ea suma de 8500 dolari SUA (f.d. 56, 57-58, vol.I); procesul-verbal de audiere din 20 octombrie 1999 (f.d. 87-88, vol.I); raportul de expertiză grafoscopică din 24 iulie 2007 (f.d. 53, vol.I); raportul de expertiză grafoscopică nr. 345-346 din 29 februarie 2008 (f.d. 301-314, vol.II); procesul-verbal de ridicare a obiectului-documentului „cererea nr. 2062 R/99”, procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere și anexare la dosarul penal a corpului delict (f.d. 49, vol.I; f.d. 369-370, vol.III); procesul-verbal de ridicare a obiectului-documentului „certificat cu privire la valoarea bunului imobil și extrasul din Registrul bunurilor imobile în baza cererii nr. 2062 R/99”, procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere și anexare la dosarul penal a corpului delict (f.d. 245, 248-249, vol.II); corpul delict „cererea nr. 2062 R/99” (f.d. 50, vol.I); corpul delict „certificat cu privire la valoarea bunului imobil și extrasul din Registrul bunurilor imobile în baza cererii nr. 2062 R/99” (f.d. 246-247, vol.II).

În baza probatoriului examinat, instanța de apel a conchis asupra nevinovăției inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, iar partea acuzării nu a prezentat probe verosimile care să confirme vinovăția inculpaților.

În susținerea opiniei formulate, instanța de apel a remarcat, că prima instanță întemeiat a reținut că, învinuirea inculpaților nu poate fi bazată doar pe declarațiile părții vătămate Boicenco Svetlana și a martorilor, care au fost apreciate critic deoarece aceste persoane nu au participat nemijlocit la încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, dar dețin informații doar din spusele părții vătămate sau au asistat la careva evenimente care nu au tangență cu cauza dată.

4.7. Cu referire la învinuirea lui Bajerean Vitalie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a reținut corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la achitarea inculpatului, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, la baza sentinței de achitare prima instanță corect a reținut: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, declarațiile învinuitei Vartic Parascovia, a martorilor Nesterova Maria, Ceric Aliona, Stoian Victor, Simcova Liudmila.

Pe lângă aceste probe, în instanța de apel au fost prezentate și verificate un șir de probe, printre care: ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 25 aprilie 2008; raportul de expertiză grafoscopică din 24 iulie 2007; raportul de expertiză grafoscopică nr. 345-346 din 29 februarie 2008; certificatul cu privire la valoarea bunului imobil nr. 2062R/99 din 01 iulie 1999, eliberat de OCT Chișinău, pentru ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, lui Solovienco Svetlana, pentru a fi prezentat la biroul notarial; extrasul din Registrul bunurilor imobile din 01 iulie 1999, eliberat de OCT Chișinău lui Solovienco Svetlana, pentru apartamentul 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău; contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-1737 din 07 august 1996, obiectul căreia este apartamentul 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău; contractul de vânzare-cumpărare nr. 1365 din

08 iulie 1999, obiectul căreia este apartamentul 48, situat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău; corpul delict „cererea nr. 2062 R/99”; corpul delict „certificat cu privire la valoarea bunului imobil și extrasul din Registrul bunurilor imobile în baza „cererii nr. 2062 R/99”; certificatul Bursei Imobiliare nr. 13/02-98/01 din 22 ianuarie 2008.

Analizând cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat, că probele în ansamblu nu demonstrează existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Referitor la apelul procurorului, instanța de apel a menționat că argumentele prezentate sunt bazate pe presupuneri neargumentate, fără suport juridic probant, pe când prima instanță, justificat a ajuns concluzia că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Instanța de apel verificând legalitatea sentinței atacate, pe acest capăt de învinuire a conchis că, prima instanță just a reținut că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal, îl constituie documentele oficiale.

Prin acte publice se consideră actul emis de către autorități în condițiile legii, care certifică anumite evenimente sau fapte de importanță juridică.

Documentele întocmite de persoanele particulare, eliberate de organizații comerciale, obștești și nestatale nu pot fi considerate obiect material al acestei componente de infracțiune. Prin urmare, falsificarea lor nu constituie componentă de infracțiune.

În acest sens, cererea cu nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, depusă din numele lui Solovienco Svetlana privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare a apartamentului nr. 48 amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, în care Vartic Parascovia a semnat în locul solicitantului, este o cerere depusă din numele unei persoane particulare, prin care se solicită eliberarea unui act oficial - certificatul de evaluare a imobilului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile.

Respectiva cerere a fost depusă în virtutea prevederilor art. 36 alin. (4) al Legii cadastrului bunurilor imobile, iar deponentul și emitentul cererii nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999 este o persoană fizică particulară și respectiv, nu este un act public.

Argumentele acuzării precum că, cererea a fost depusă contrar prevederilor art. 36 alin. (4) Legea cadastrului bunurilor imobile, au fost respinse de către instanța de apel, prin argumentul că o cerere emisă de către o persoană particulară în vederea eliberării unui act oficial, nu poate fi considerată un document oficial și nu poate fi obiect material al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal.

4.8. Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Bajerean Vitalie în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a reținut nevinovăția inculpatului.

În susținerea opiniei formulate, instanța de apel a reținut că probele prezentate de către partea acuzării: încheierea Judecătoriei sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 22 aprilie 2002 (f.d. 29, 30, vol.I), cererea din 23 octombrie 2002, privind intentarea dosarului penal pentru sustragerea bunurilor din apartament (f.d. 5, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 mai 2003 (f.d. 64, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 mai 2003 (f.d. 68-69, vol.I); recipisa privind restituirea parțială a bunurilor (f.d. 71, vol.I); recipisa privind ridicarea anumitor bunuri din apartamentul nr. 48 amplasat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chișinău de către partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana (f.d. 75-76, vol.I); procesul-verbal de ridicare a obiectelor de la Boicenco

(Solovienco) Svetlana (f.d. 36, vol.II), nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate.

4.9. În ceea ce ține de învinuirea adusă inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru în baza art. 155 Cod penal, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit că vinovăția acestora nu a fost dovedită cu certitudine.

Cu referire la probatoriul prezentat de partea acuzării în susținerea învinuirii: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, a martorilor Solovienco Valerian, Iațuc Irina, Poddiaceva Alexandra, Scripliuic Mariana, instanța de apel a concluzionat asupra nevinovăției inculpaților și corectitudinii soluției primei instanțe.

4.10. În concluzie, instanța de apel a statuat că prima instanță corect a reținut, că învinuirea adusă inculpatului Bajerean Vitalie este contrară prevederilor art. 281 Cod de procedură penală, nu este bazată pe probe directe ce confirmă vinovăția, respectiv corect s-a dispus achitarea acestuia din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

Solicitarea părții apărării privind achitarea lui Bajerean Vitalie pe capătul de învinuire privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 186 alin. (5), și a ambilor inculpați pe capătul de învinuire privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor a fost respinsă de către instanța de apel, ca neîntemeiată, deoarece temeiul respectiv exclude situații în care evenimentul există, dar nu este rezultatul unei fapte umane, cu al unor factori naturali sau rezultatul acțiunilor celui prejudiciat, acest temei incluzând și situații când din eroare a fost sesizat faptul săvârșirii infracțiunii.

Astfel, părțile vătămate Lupan Raisa și Boicenco (Solovienco) Svetlana au fost prejudiciate indirect prin acțiunile desfășurate de către inculpați, însă nu au legătură directă de cauză-efect și nu poate fi imputată inculpaților prejudiciile suportate de părțile vătămate.

Prin urmare, argumentele acuzatorului de stat au fost respinse integral de către instanța de apel, iar apelul apărării a fost admis parțial, fiind casată sentința doar în partea condamnării inculpatului Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în această parte fiind pronunțată hotărâre nouă.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la judecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, invocând ilegalitatea deciziei recurentul a menționat, că instanța de apel, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a dat apreciere greșită probelor din dosar, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpaților, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz; incorect a conchis asupra corectitudinii sentinței de achitare; nu a ținut cont de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și de explicațiile conținute în pct. 14 al Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Pe episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor părții vătămate Gorneț Vasile acuzatorul de stat susține că fapta săvârșită de Bajerean Vitalie este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Gorneț Vasile (f.d. 132-133

vol.I, 84-87 vol.XIII); declarațiile martorilor Primac Alexandru (f.d. 199-200 vol. I, 125-127 vol.XIII); Istratii Igor (f.d. 200-201 vol.I, 128-130 vol.XIII) și materialele cauzei.

Consideră recurentul că probele enumerate dovedesc că banii pentru apartamentul ce a fost procurat de către Gorneț Vasile au fost transmiși inculpatului Bajerean Vitalie și se dovedește scopul și modul în care dânsul a săvârșit infracțiunea.

Totodată, versiunea inculpatului cu privire la faptul că banii nu au fost transmiși dânsului, a fost combătută prin declarațiile părții vătămate Gorneț Vasile cât și ale martorilor Istratii Igor și Primac Alexandru.

Sușține că la calificarea faptei săvârșite de Bajerean Vitalie în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a omis faptul că,

- cauzarea de daune materiale conform art. 196 Cod penal, poate fi prezentă în acțiunile făptuitorului în cazul în care fapta nu constituie o însușire;

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei, el se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei;

- însușirea conform art. 190 Cod penal, constă în scoaterea bunului din patrimoniul victimei și luarea acestuia în stăpânirea făptuitorului, care poate dispune de el potrivit voinței sale, să-l consume, să-l utilizeze, etc.;

- infracțiunea prevăzută de art. 190 Cod penal, se caracterizează prin acțiuni îndreptate spre însușirea ilegală a bunurilor altei persoane;

- cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere este o infracțiune materială și se consumă din momentul producerii daunelor materiale.

Se evidențiază de către procuror faptul, că partea vătămată Gorneț Vasile având încredere în inculpatul Bajerean Vitalie a transferat acestuia întregul cost pentru apartamentul contractat conform contractului de intenții, pe de altă parte Istratii Igor, proprietarul legal al apartamentului, a transmis inculpatului cheile de la apartament și actele, apartamentul fiind liber de oricare grevări.

Cu toate acestea, inculpatul Bajerean Vitalie sub diverse pretexte (inclusiv existența datoriilor la serviciile comunale, ceea ce nu este piedică pentru încheierea contractului) s-a sustras nu numai de la acordarea intermedierei pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare la notar, dar și nu a acumulat actele necesare pentru vinderea apartamentului în termenul stabilit de contractul de intenții și nici nu a transmis banii încasați în sumă de 7500 dolari SUA lui Istratii Igor, iar ulterior partea vătămată dorind să păstreze apartamentul, după majorările esențiale ale prețurilor la apartamente, a achitat proprietarului 30000 dolari SUA, devenind proprietar al imobilului.

La acest aspect, se subliniază că instanța de apel eronat a interpretat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie, care doar după expedierea cauzei penale în instanța de judecată, după trecerea unei perioade destul de îndelungate de timp de la săvârșirea infracțiunii, adică pe parcursul examinării cauzei a restituit părții vătămate Gorneț Vasile suma de 7500 dolari SUA și anume din această cauză la momentul audierii părții vătămate în instanța de judecată, Gorneț Vasile a declarat că pretenții materiale nu mai are față de Bajerean Vitalie.

Pe episodul săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa de către Bajerean Vitalie, acuzarea consideră că fapta acestuia este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Lupan Raisa (f.d. 75-76, vol.I; 74-82, 83, 20 vol.XIII); martorilor Caraiane Anastasia (f.d. 186-187, vol.I, 111-114 vol.XIII); Donțov Alexandr (f.d. 181-182, vol.I; 121-133, vol.XIII); Lupan Alexandru (f.d. 184

vol.I, 134-135, vol.XIII); Musteață Dorel (f.d. 139-151, 152-153 vol.I), precum și actele cauzei.

Astfel, în baza probelor enunțate, acuzarea a invocat, că instanța a apreciat în mod eronat declarațiile părții vătămate Lupan Raisa, care a negat intenția de a vinde imobilul său inculpatului Bajarean Vitalie și a indicat că a fost indusă în eroare de către ultimul.

De asemenea, s-a omis faptul că partea vătămată Lupan Raisa a declarat că banii au fost luați cu titlu de împrumut, iar apartamentul său a fost pus în gaj, ca garanție de rambursare a acestora. Instanța de judecată în mod eronat a apreciat declarațiile martorilor audiați, care au confirmat cele relatate de către partea vătămată.

Mai susține, că instanța de apel a omis următoarele aspecte:

- lipsa cărorva temeieri ce ar impune aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate Lupan Raisa;
- faptul că toate infracțiunile (atât de însușire a imobilului de la Lupan Raisa, cât și de la Boicenco (Solovienco) Svetlana și Gorneț Vasile) au fost săvârșite după o metodă identică de către inculpați;
- faptul lipsei cunoștințelor juridice a părții vătămate Lupan Raisa, care a fost indusă în eroare cu privire la modalitatea împrumutului acordat cât și consecințele actului juridic încheiat.

De către instanța de apel au fost lăsate fără apreciere declarațiile martorului Caraiane Anastasia care a confirmat că Lupan Raisa căuta persoane de la care să împrumute bani și ulterior, în acest scop a pus apartamentul său în gaj; declarațiile martorului Lupan Alexandru, care a confirmat că Lupan Raisa a împrumutat bani și nu a intenționat să vândă apartamentul.

Pe episoadele săvârșirii escrocheriei și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, procurorul consideră că faptele imputate inculpaților de dovedesc prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana (f.d. 93, 109 vol.I), a succesorului părții vătămate Boicenco Svetlana, Solovienco Elena, martorilor Liubina Tatiana (f.d. 137-138, vol I, 115-119 vol.XIII), Solovienco Vadim (f.d. 136-138, vol.XIII), Solovienco Valerian (f.d. 163-168, vol.I, 146-154 vol.XIII); Musteață Dorel (f.d. 139-151, 152-153 vol.I); Scripluc Mariana (f.d. 161-167, vol.XIII); Poddiaceva Alexandra (f.d. 175-176, vol.XIII); Șveț (Burcovscaia) Alexandra (f.d. 139-151, 152-153 vol.I; 193-199, vol.XIII); Nesterova Maria (f.d. 33, vol.I) și materialele cauzei.

Pe episodul sustragerii bunurilor ce aparțin părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, acuzatorul de stat a prezentat următoarele probe, în opinia căruia se confirmă vinovăția inculpatului: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, a martorilor Liubina Tatiana (f.d. 115-119, vol.XIII), Caracuian Vera, Solovienco Vadim (f.d. 136-138, vol.XIII), Solovienco Valerian (f.d. 146-153, vol.XIII), Cornescu Valentina (f.d. 159-160, vol.XIII), Scripluc Mariana (f.d. 168-171, vol.XIII), Poddiaceva Alexandra (f.d. 172-176, vol.XIII), Podlesnii Vitalie (f.d. 177-185, vol.XIII), Burcovscaia (Șveț) Alexandra, Buzdugan Ruslan (f.d. 223-225, vol.13), Surdu Alexandru și materialele cauzei.

Cu referire la probele enunțate, recurentul consideră că acestea dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea faptelor descrise, probe care au fost în mod eronat apreciate de către instanțele de judecată.

Astfel, instanța de judecată în mod eronat a apreciat declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana deoarece, careva temeuri ce ar pune la dubii aceste declarații sau ar genera respingerea lor nu au fost constatate, fiind dovedit că anume dânsa a fost deposedată în mod ilegal de imobilul ce îi aparținea; prin probele cercetate cât și declarațiile martorilor audiați s-a confirmat starea de fapt și de drept relatată de către Boicenco (Solovienco) Svetlana și anume că dânsa a fost deposedată prin înșelăciune de bunul său.

Totodată consideră recurentul, că la aprecierea declarațiilor părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana instanța de judecată a omis faptul că: martorul Liubina Tatiana a confirmat că a fost prezentă la o discuție în care Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat cu împrumut bani de la Bajerean Vitalie și a pus în gaj apartamentul său; martorii Solovienco Vadim și Solovienco Valerian de asemenea au confirmat că Boicenco (Solovienco) Svetlana a gajat apartamentul pentru împrumutul de bani luat de la Bajerean Vitalie; martorul Scripluc Mariana a confirmat că Boicenco (Solovienco) Svetlana nu intenționa să vândă apartamentul și a luat bani cu împrumut; martorul Poddiaceva Alexandra a confirmat că Boicenco (Solovienco) Svetlana nu intenționa să vândă apartamentul, a luat doar un împrumut și chiar a fost de față când inculpatul Bajerean Vitalie a venit la partea vătămată acasă și cerea dobânda pentru banii împrumutați; martorul Șveț (Burcovscia) Alexandra a confirmat că Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat bani cu împrumut de la Bajerean Vitalie și chiar a fost de față când ultima a întocmit o recipisă pentru o parte din banii luați, fiind indicată și dobânda de 10% pe termen de 6 luni.

Mai subliniază acuzatorul de stat, că prima instanță a trecut cu vederea declarațiile relatate de Vartic Parascovia care a indicat că:

- scopul însușirii apartamentului ce aparține lui Boicenco (Solovienco) Svetlana l-a avut Bajerean Vitalie, care a convins-o să falsifice actele OCT Chișinău din numele ultimei pentru ce i-a promis un cadou de preț;
- cererea din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana la OCT Chișinău a fost depusă de către Bajerean Vitalie, iar dânsa cunoștea că partea vătămată nu a depus o astfel de cerere, însă a fost asigurată de Bajerean Vitalie că nu va avea probleme;
- ulterior și-a dat seama că Bajerean Vitalie prin înșelăciune a dorit să sustragă apartamentul părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana.

Faptul că vânzarea imobilului ce aparținea lui Boicenco (Solovienco) Svetlana a avut loc prin falsificarea actelor dovedește nulitatea contractului de vânzare-cumpărare cât și viciera acestuia, prin ce se constată că acesta a fost încheiat ilegal, prin uz de fals, ceea ce și denotă scopul urmărit de inculpați.

Martorul Liubina Tatiana a indicat că în acea perioadă costul apartamentului părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana era de aproximativ 17000 dolari SUA, iar ultima a luat un împrumut de doar 6500 dolari SUA prin ce se constată că ar fi irezonabil ca partea vătămată, fiind în stare financiară destul de grea, să vândă imobilul său practic de 3 ori mai ieftin decât prețul de piață;

Subliniază procurorul, că este eronată și concluzia instanței în partea ce ține de aprecierea soluției dispuse pe caz în privința lui Vartic Parascovia, instanța de judecată lăsând fără apreciere faptul că:

- prin ordonanța din 25 aprilie 2008, prin care Vartic Parascovia a fost liberată de răspundere penală de săvârșirea faptelor prevăzute de art. art. 327 alin. (1), 332 alin. (1)

Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal, s-a dovedit falsificarea actelor din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana;

- prin același act s-a dovedit că Vartic Parascovia a acționat la rugămintea și indicația lui Bajerean Vitalie;

- conform ordonanței s-a dovedit că scopul falsificării era urmărit anume de către inculpați, care se și prezentau beneficiari ai acestor acțiuni infracționale, urmărind scopul final de a intra în mod ilegal în posesia și proprietatea imobilului ce aparținea lui Boicenco (Solovienco) Svetlana;

- ordonanța menționată este în vigoare, se prezintă ca un act definitiv, având puterea lucrului judecat, act prin care este constatată o stare de fapt și de iure, iar instanța prin soluția dispusă a constatat contrariul.

Pe episodul amenințării cu omor al părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, partea acuzării consideră că fapta imputată inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, a martorilor Liubina Tatiana (f.d. 115-119, vol.XIII), Solovienco Vadim (f.d. 136-138, vol.XIII), Scripluc Mariana (f.d. 161-167, vol.XIII), Iațuc Irina (f.d. 37, vol. VI; 157-158, vol.III) și prin materialele cauzei.

La acest segment, procurorul menționează că instanța de judecată nu a luat în considerație, că inculpații aveau motiv de a o amenința pe Boicenco (Solovienco) Svetlana, iar ultima, în starea care era și conform scopului urmărit de către inculpați, a perceput aceste amenințări ca fiind reale.

Recurentul subliniază, că declarațiile părții vătămate în această parte sunt confirmate prin declarațiile martorilor cercetați:

- martorul Liubina Tatiana a confirmat faptul că partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana avea în acea perioadă o stare de stres, i-a declarat că inculpații o amenințau, zicând că o vor arunca de la etajul 12;

- martorul Solovienco Vadim a confirmat că inculpații veneau la mama sa și o amenințau, urmare a căror fapte ultima a fost nevoită să cheme în ajutor pe Solovienco Valerian, ceea ce dovedește perceperea reală a amenințărilor exprimate;

- martorul Solovienco Valerian a confirmat că ambii inculpați au amenințat-o pe fosta sa soție Boicenco (Solovienco) Svetlana și doar după ce ultima s-a adresat la poliție aceste amenințări au încetat;

- martorul Scripluc Mariana a confirmat faptul că Boicenco (Solovienco) Svetlana era amenințată de domnul care a luat în gaj apartamentul;

- martorul Iațuc Irina a confirmat cele relatate de către Boicenco (Solovienco) Svetlana cu privire la amenințarea sa în incinta Curții de Apel, cu atât mai mult a confirmat stare ultimei după amenințările exprimate fiind constatată o stare de stres, de frică, fapt care dovedește că partea vătămată a perceput reale amenințările, în caz contrar, ea nu ar fi exprimat o asemenea stare de temere;

- martorul Poddiaceva Alexandra a confirmat că partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana se ascundea la dânsa, urmare a amenințărilor exprimate, ceea ce în mod repetat dovedește perceperea reală a acestor amenințări.

Așadar, recurentul este de părerea că motivarea instanței cu privire la faptul că amenințările exprimate în incinta Curții de Apel se prezintă ca „o erupție a emoțiilor părților aflate în litigiu civil” nu poate fi admisă, deoarece aceste acțiuni urmau a fi interpretate în coraport cu aprecierea comportamentului îndelungat al inculpaților față de partea vătămată.

Totodată, susține recurentul că instanța de judecată a omis faptul că latura obiectivă a infracțiunii de amenințare se realizează prin vinovăția exprimată prin intenție directă.

Făptuitorul conștientizează că prin amenințarea cu omorul sau vătămarea gravă a integrității corporale, supune victima unor presiuni psihice, pe care ultima le percepe ca fiind reale, fapte în deplină măsură realizate pe caz, urmare a stării în care se afla partea vătămată după aceste amenințări exprimate în adresa sa.

Subliniază procurorul, că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

6. Avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților a prezentat referință pe marginea recursului procurorului, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil și menținerea sentinței.

Astfel, apărarea consideră că procurorul nu a indicat motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză.

Totodată, examinând învinuirea adusă inculpaților pe fiecare capăt de acuzare, avocatul a relevat, că concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea lui Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, (pe episodul săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Gorneț Vasile) este contrară probelor administrate, fiind încălcat principiul contradictorialității și dreptul la un proces echitabil al inculpatului.

Susține că pe episodul de învinuire a inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, învinuirea este bazată pe presupuneri, deoarece nu există faptul infracțiunii de care este învinuit inculpatul.

Ce ține de învinuirea inculpaților în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe episodul însușirii imobilului părții vătămate Solovienko Svetlana, apărarea susține că relațiile între părți este guvernată de raporturi juridice civile.

Referitor la învinuirea adusă lui Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe episoadele cu participarea părților vătămate Lupan Raisa și Gorneț Vasile, de asemenea apărarea este de părerea că în speță sunt prezente relațiile civile, iar tranzacțiile încheiate sunt absolut legale.

Pe învinuirea adusă inculpatului în baza art. 361 Cod penal, susține avocatul că nu există faptul infracțiunii.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul,

verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Analizând decizia atacată, prin prisma criticelor formulate în recursul acuzării, Colegiul constată că acestea sunt întemeiate, pentru următoarele considerente.

Cu referire la episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile.

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 februarie 2015, referitor la episodul în care figurează partea vătămată Gorneț Vasile, prima instanță a considerat necesar de a reîncadra fapta inculpatului Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, condamnându-l la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 4 ani.

Instanța de apel, examinând cauza în ordine de apel, pe acest capăt de învinuire a casat sentința, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bajerean Vitalie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Potrivit recursului procurorului, criticele formulate în dezacord cu decizia instanței de apel, se referă la erorile prescrise la pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că instanța de apel eronat a reîncadrat acțiunile lui Bajerean Vitalie din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la aspectele invocate, Colegiul penal evidențiază că instanța de apel în susținerea concluziei de recalificare a faptelor inculpatului Bajerean Vitalie, a evidențiat distincția sub aspectul laturii obiective a infracțiunilor de escrocherie și de cauzare a daunelor materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, subliniind că în cazul escrocheriei, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei, este diminuată fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Colegiul penal, statuând asupra aceluiași subiect, remarcă, că principalul criteriu de delimitare a infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, în raport cu infracțiunea de escrocherie, de care instanța de apel nu a ținut cont la calificarea infracțiunii imputate lui Bajerean Vitalie pe episodul în care figurează partea vătămată Gorneț Vasile, este faptul că acțiunea principală din cadrul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, nu poate

presupune luarea din posesia victimei, deoarece altfel ar cădea sub incidența art. 190 Cod penal.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei.

Instanța de recurs atestă, că în susținerea soluției pronunțate, instanța de apel, pe de o parte a concluzionat, că inculpatul Bajerean Vitalie nu a însușit mijloacele bănești ale victimei, nu le-a folosit în scopuri personale, iar pe de altă parte, instanța de apel a reținut că, „... *inculpatul nu avea scopul de sustragere a mijloacelor bănești oferite la păstrare de către Gorneț Vasile*. Însăși faptul că banii nu au fost transferați lui Istratii Igor, nu constituie o însușire. Mijloacele bănești în sumă de 7500 dolari SUA, urmau să fie transmiși lui Istratii Igor în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare între Istratii Igor și Gorneț Vasile”.

Față de argumentele enunțate, instanța de recurs statuează, că la reîncadrarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel urma să analizeze aspectul, că în situația săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă în dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că partea vătămată i-a transmis mijloacele bănești inculpatului.

De asemenea, Colegiul penal lărgit specifică că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, instanța de apel urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpat de la Gorneț Vasile, or, potrivit materialelor cauzei la 14 septembrie 2001, a fost semnat contractul de intenție între Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean” în persoana lui Bajerean Vitalie, potrivit căruia intermediarul se obliga să perfecteze în decurs de 12 zile actele necesare pentru înstrăinarea apartamentului nr. 99, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Albișoara 16, care urma să fie înstrăinat lui Gorneț Vasile contra sumei de 7500 dolari SUA, nu mai târziu de 15 noiembrie 2001 (f.d. 131, vol.III).

Potrivit declarațiilor părții vătămate Gorneț Vasile, contractul de intenție a fost semnat în anul 2001, iar la acel moment el achitase integral costul apartamentului, însă până în anul 2004 contractul de vânzare-cumpărare nu a fost perfectat, deoarece intermediarul invoca prezența unor datorii la serviciile comunale pe apartamentul dat și nu era posibilă efectuarea tranzacției, ulterior Gorneț Vasile adresându-se la Bajerean Vitalie în vederea perfectării contractului, acesta susținea că el a efectuat un transfer bancar pe numele lui Primac Alexandru, pe când Istratii Igor și Primac Alexandru afirmă că ÎI „Bajerean” nu le-a transferat banii pentru apartament în sumă de 7500 dolari SUA.

Ulterior, în anul 2007, Gorneț Vasile au perfectat împreună cu Istratii Igor și Primac Alexandru un contract de vânzare-cumpărare a apartamentului, în urma căruia Gorneț Vasile a achitat pentru același apartament 30000 dolari SUA, suferind pierderi de aproximativ 20000 dolari SUA.

În anul 2007, Bajerean Vitalie i-a întors părții vătămate Gorneț Vasile suma de 7500 dolari SUA precum și 3000 dolari SUA cu titlu de prejudiciu moral, respectiv pretenții nu mai are față de inculpat (f.d. 132-133, vol.I; 84-87, vol.XIII).

Cu referire la episodul săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa de către Bajerean Vitalie.

Respingând apelul acuzatorului de stat, instanța de apel a concluzionat, că prima instanță corect a dispus achitarea lui Bajerean Vitalie de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, pe episodul prin care inculpatul a fost învinuit că a dobândit ilicit mijloace bănești în sumă de 45036 lei de la Lupan Raisa, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Referitor la acest capăt de învinuire, instanța de recurs atestă că în conținutul deciziei recurate, instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor invocate de acuzatorul de stat în cererea de apel, concluzionând printr-o frază generală că probele administrate nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, însă potrivit rigorilor impuse de prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează a fi reapreciate, admise ori respinse ca probe.

De asemenea se atestă, că instanța de apel menținând sentința, a reținut că prima instanță corect a stabilit, că declarațiile părții vătămate au suferit o esențială modificare de la etapa urmăririi penale până la audierile acesteia în ședința de judecată, încât Lupan Raisa doar în ședința de judecată a specificat, că la momentul semnării contractului, în fața biroului notarului se aflau reprezentanți a două grupări criminale, care au și luat banii, precum și faptul că la notar a semnat foi curate, fără text, crezând că contractul nu este valabil, aceste declarații nefiind confirmate de declarațiile martorilor Lupan Alexandru, Cazacu Dorin și Caraiane Anastasia care au declarat contrariul, menționând că în momentul semnării contractului careva tineri sportivi, autoritari și criminali nu au fost prezenți, precum și lipsa altor elemente criminale.

Concluzia respectivă a fost reiterată de către instanța de apel, însă fără a fi dată aprecierea corespunzătoare probelor prezentate la aspectul dat, or potrivit declarațiilor martorului Caraiane Anastasia din prima instanță, *„aceasta s-a adresat la un cunoscut de-al fratelui său care se ocupa cu „recuperarea datoriilor”, persoana dată i l-a recomandat pe nănașul său, „Tolea Hohol”, care a venit la ea cu 3 băieți zdraveni.*

Le-a arătat recipisele, l-a întrebat ce se poate de făcut cu condiția ca pe copii să nu-i atingă și i-a întrebat cât o vor costa serviciile.

Au spus că 1000 dolari SUA, 4800 dolari SUA îi scot și 1000 dolari SUA sunt ai lor....Ulterior, i-a telefonat lui Lupan Raisa și i-a comunicat să se apropie cu Platon Svetlana să vorbească cu băieții. S-au întâlnit, au vorbit și s-a ajuns la concluzia că Platon Svetlana va vinde apartamentul, rugând-o să facă xerox la recipise.

Într-o zi, Lupan Raisa și Platon Svetlana au venit la ea fără nici o preîntâmpinare, cu 3 băieți din altă grupă, le-a permis să intre în casă, nu i-a sunat lui „Hohol”, dar grupările au vorbit între ei...s-a ajuns la aceea că Platon Svetlana va întoarce banii...Peste câteva zile, a venit un băiat de la grupa lui „Hohol” și i-a spus că are nevoie de recipise în original, pentru a lua bani la procente din altă parte. Cu „Hohol” s-a contractat la telefon și a înțeles că „s-a înglodat”, dar i-a dat recipisele. I-a comunicat „Hohol” că sunt la notar, a vorbit și cu Lupan Raisa, care i-a comunicat că o obligă să dea casa în gaj. ...După aceasta a vorbit cu Lupan Raisa la telefon și i-a comunicat că au luat-o cu forța și a semnat toate hârtiile care erau...

Lupan Raisa i-a comunicat că nu a întocmit contract de gaj, dar contract de vânzare-cumpărare, cu condiția că atunci când va întoarce banii, îi vor returna și

contractul, erau „Hohol” și Bajerean, nici nu i-au dat voie să deschidă gura” (f.d. 111-114, vol.XIII).

Totodată, instanța de recurs atestă că potrivit declarațiilor părții vătămate Lupan Raisa date la faza de urmărire penală..., *după semnarea contractului, Platon Svetlana a primit personal de la Bajerean Vitalie, bani în sumă de 4900 dolari SUA și ieșind în coridor i-a transmis persoanei cu porecla „Hohol”, care trebuia să-i transmită Taisiei (Caraiane), însă asta nu a făcut din spusele ei.” (f.d. 128-129, vol.I).*

La audierea părții vătămate Lupan Raisa în prima instanță, aceasta a declarat, că *...după ce a adunat toate documentele, a venit la ea acasă grupa lui „Hahol” cu mașina și i-a luat ca pe „boieri”. Ea nu înțelegea atunci că cele două grupe se cunosc cu Bajerean Vitalie, a înțeles acest lucru peste câțiva ani.*

Au venit la Bajerean Vitalie și împreună s-au coborât la et. 1 la notar..., iar după ușa așteptau cele două grupări. Atunci Bajerean Vitalie i-a propus de a întocmi un contract de vânzare-cumpărare, care nu va fi autentificat de notar cu condiția ca atunci când va întoarce banii, îi va restitui și documentele, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare....Banii i-a primit pe scări, după ce a ieșit pe hol, unde era grupul lui „Hohol”, Platon Svetlana a numărat dolarii 3900, după aceasta i-a mai transmis 1000 dolari SUA...Tot atunci, Platon Svetlana i-a dat banii lui „Hohol”, personal în mână Lupan Raisa nu a avut nici un ban” (f.d. 74-83, vol. XIII).

În instanța de apel partea vătămată Lupan Raisa a declarat, că susține declarațiile date la faza de urmărire penală și în prima instanță (f.d. 29-30, 113 vol.XV).

Reieșind din cele evidențiate, se atestă că instanța de apel în nici un fel nu s-a expus asupra probelor acuzării în decizie, referindu-se declarativ asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate de acuzare se resping și din ce motive se resping, așa cum se stipulează în art. 394 alin. (1) pct. 2), (3) pct. 2) Cod de procedură penală.

Cu referire la episoadele săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana de către Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru; precum și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false și sustragerea bunurilor din apartamentul ce aparținea părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana de către Bajerean Vitalie.

Instanța de apel de asemenea a enumerat probele propuse spre cercetare de către acuzatorul de stat și redându-le în textul deciziei, a ajuns la concluzia că prima instanță a examinat cauza minuțios, multilateral și în baza probelor administrate, justificat a ajuns la concluzia nevinovăției inculpaților, deoarece apelul procurorului este neargumentat și bazat pe presupuneri neargumentate.

Instanța de recurs, remarcă însă că concluzia enunțată poartă un caracter general, întrucât instanța de apel în conținutul deciziei nu a dat apreciere fiecărui mijloc de probă în parte, cu analiza minuțioasă a acestora și indicarea din care motive acestea nu întrunesc condițiile de admisibilitate și relevanță.

Astfel, în primul rând se atestă că, instanța de apel a interpretat eronat declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, date la diferite etape ale procesului penal, din care rezultă că dânsa a fost deposedată în mod ilegal de imobilul ce îi aparținea, declarații care au fost confirmate prin declarațiile martorilor audiați la acest subiect.

Or, potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate la etapa de urmărire penală, Boicenco (Solovienco) Svetlana a declarat, că s-a adresat la Bajerean Vitalie, la

propunerea lui Iscanderov Aziz, pentru a primi un credit în schimbul gajării apartamentului său, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei, 11.

Bajerean Vitalie i-a promis ca în decurs de 2 săptămâni să-i acorde un împrumut de 6500 dolari SUA, ulterior însă i-a pus condiția ca pentru a primi banii, trebuie să își radieze viza de domiciliu din apartamentul dat, pentru ce i-a propus și serviciile sale.

Astfel, a relatat că în decurs de o zi, a fost radiată viza de domiciliu din apartament cu ajutorul lui Bajerean Vitalie.

A doua zi, când s-a apropiat la oficiul lui Bajerean Vitalie pentru a primi banii, acesta i-a refuzat, spunând că banii îi va transmite doar personal lui Iscanderov Aziz.

După ce s-a apropiat și Iscanderov Aziz, s-au coborât toți la etajul 1, în biroul notarului, unde l-a perfectarea actelor a înțeles că urmează să încheie un contract de vânzare-cumpărare, inițial s-a indignat, însă Bajerean Vitalie a convins-o că aceasta este o simplă formalitate, deoarece ea nici nu dispune de toate actele necesare pentru înstrăinarea apartamentului și anume extrasul de la OCT Chișinău și faptul că are un copil minor.

După ce a convins-o, ea a semnat un formular curat, iar Bajerean Vitalie a transmis suma convenită lui Iscanderov Aziz (f.d. 91-93, vol.I).

Din declarațiile lui Solovienco Elena - fiica părții vătămate, date la urmărirea penală, rezultă că mama sa a împrumutat bani de la Bajerean Vitalie la îndemnul lui Iscanderov Aziz, care era prieten cu acesta, iar în schimb a gajat apartamentul (f.d. 157-158, vol.I).

Un aspect important ce rezultă din cele declarate de partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana și care nu a fost luat în considerație de către instanța de apel este faptul, că similar episodului de escrocherie de care a fost învinuit Bajerean Vitalie în privința părții vătămate Lupan Raisa, ambele părți vătămate aveau intenția de a încheia contract de împrumut cu gajarea bunurilor imobile, însă erau puși în fața faptului de a încheia contracte de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile, fiind convinși că aceste contracte sunt fictive și doar au menirea să garanteze restituirea împrumutului acordat de inculpat.

Sub acest aspect, se evidențiază că instanța de apel deși respinge declarațiile părților vătămate ca neveridice și precum că nu ar fi confirmate de către martori, atât Lupan Raisa cât și Boicenco (Solovienco) Svetlana, care nu se cunoșteau până la judecarea cauzei penale, au declarat că erau convinse de către Bajerean Vitalie să semneze blanchete sau formulare neîndeplinite.

Totodată, este de menționat, că instanța de apel nu a dat apreciere argumentului invocat de procuror în cererea de apel cu referire la faptul, că părțile vătămate Lupan Raisa și Boicenco (Solovienco) Svetlana au fost duse în eroare, din motivul lipsei culturii juridice, acestea nu au înțeles consecințele tranzacțiilor încheiate, deoarece inculpatul Bajerean Vitalie în ambele cazuri, iar Avornic Dumitru pe episodul în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, au convins părțile vătămate că aceste contracte au ca scop garantarea restituirii împrumutului, iar după întoarcerea banilor aceste contracte vor fi nimicite, însă după cum s-a constatat ulterior, intențiile și scopul inculpaților a fost cu totul altul, de a intra ilegal în posesia acestor bunuri imobile ca mai apoi să devină proprietari, pentru realizarea bunurilor în scopul îmbogățirii fără justă cauză.

Pe de altă parte, instanța de apel reținând corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la faptul că învinuirea inculpaților nu poate fi bazată doar pe declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana și a martorilor, care au fost apreciate critic

deoarece aceste persoane nu au participat nemijlocit la încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, dar dețin informații doar din spusele părții vătămate care au asistat la careva evenimente care nu au tangențe cu cauza dată, a omis faptul că: martorul Liubina Tatiana a indicat că a fost prezentă la o discuție în care Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat cu împrumut bani de la Bajerean Vitalie și a pus în gaj apartamentul său (f.d. 115-119 vol.XIII); martorii Solovienco Vadim și Solovienco Valerian de asemenea au relatat că Boicenco (Solovienco) Svetlana a gajat apartamentul pentru împrumutul de bani luat de la Bajerean Vitalie (f.d. 136-138, 146-154 vol.XIII); martorul Scripluc Mariana a indicat că Boicenco (Solovienco) Svetlana nu intenționa să vândă apartamentul și a luat bani cu împrumut (f.d. 168-171 vol.XIII); martorul Poddiaceva Alexandra a relatat că Boicenco (Solovienco) Svetlana nu intenționa să vândă apartamentul, a luat doar un împrumut și chiar a fost de față când inculpatul Bajerean Vitalie a venit la partea vătămată acasă și cerea dobânda pentru banii împrumutați (f.d. 172-176, vol.XIII); martorul Șveț (Burcovscia) Alexandra a declarat că Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat bani cu împrumut de la Bajerean Vitalie și chiar a fost de față când ultima a întocmit o recipisă pentru o parte din banii luați, fiind indicată și dobânda de 10% pe termen de 6 luni (f.d. 193-199, vol.XIII).

Cu referire la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a asimilat concluzia primei instanțe, precum că obiectul material al infracțiunii incriminate îl constituie documentele oficiale.

Respectiv, documentele întocmite de persoanele particulare, eliberate de organizații comerciale, obștești sau nestatale nu pot fi considerate obiect material al acestei componente de infracțiune.

A mai reținut instanța de apel, că cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, depusă din numele lui Solovienco Svetlana privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare a apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, în care Vartic Parascovia a semnat în locul solicitantului, este o cerere depusă din numele unei persoane particulare, prin care se solicită eliberarea unui act oficial - certificatul de evaluare a imobilului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile.

Respectiva cerere a fost depusă în virtutea prevederilor art. art. 36 alin. (4) al Legii cadastrului bunurilor imobile, iar deponentul și emitentul cererii nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999 este o persoană fizică particulară și respectiv, nu este un act public.

În privința segmentului dat, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel, la fel ca și prima instanță, eronat au interpretat noțiunea de document oficial care acordă drepturi sau eliberează de obligații, or, doctrina juridică de specialitate elucidează, că prin noțiune de „document oficial” se subînțeleg nu doar documentele eliberate de autoritățile publice, dat și documentele prezentate autorităților publice.

În primul rând, documentele care emană de la particulari trebuie considerate oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, un caracter de drept public.

În al doilea rând, documentele care emană de la particulari trebuie considerate documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Nu este necesar ca o cerere sau un alt document, ce provine de la o persoană fizică, pentru a-l considera document oficial, neapărat să fie întocmit pe o imprimată tipizată

(având o mențiune cu privire la imprimare). Document oficial poate fi și o cerere simplă neavând la bază o cerere-model sau având la bază un model de cerere (formular) multiplicat, fără ca acel model să aibă vreo mențiune cu privire la imprimare.

Unui asemenea document, caracter oficial îi va conferi primirea lui de către persoana juridică de drept public, în vederea soluționării problemei corespunzătoare.

Recomandarea Rec(2002)2 Comitetului Miniștrilor a Consiliului Europei, către Statele membre, privind accesul la documentele publice, din 21 februarie 2002, stipulează că „documentele publice” semnifică: - toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire.

Termenul de „documente publice” reprezintă în sensul prezentei recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc.).

Atât documentele produse de o autoritate, cât și documentele ce provin de la terți și care au fost primite de o autoritate publică sunt acoperite de definiție.

Totodată, în sensul art. 6 al Legii privind accesul la informație nr. 182-XIV din 11 mai 2000, prin document oficial trebuie de înțeles documentul care:

1) conține informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept;

2) atestă faptul având relevanță juridică;

3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației.

Astfel, se evidențiază concluzia că documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate.

Deci, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”.

Pe de altă parte, instanța de recurs atestă și faptul, că instanța de apel și-a întemeiat concluzia de respingere a apelului, inclusiv pe baza unor probe administrate de către prima instanță, însă fără ca aceste probe să fie cercetate în instanța de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține, că deși instanța de apel a considerat corectă soluția de achitare pronunțată de prima instanță, bazată inclusiv pe declarațiile martorului Vartic Parascovia, la rândul său, instanța de apel nu a intrat în esența mărturiilor depuse de aceasta, care a relatat, că „*scopul de însușire a imobilului, apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău ce aparține în proprietate lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, îl avea Bajerean Vitalie, care îi promisese, că dacă va falsifica cererea din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana privind eliberarea certificatului despre realizarea bunului imobil și Extrasul din Registrul bunurilor imobile pe apartamentul nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, atunci acesta îi va dărui ultimei un cadou de preț, promisiune pe care însă nu a îndeplinit-o...*” (f.d. 499-503 vol.IX).

Totodată, Colegiul penal remarcă că declarațiile martorului Vartic Parascovia, nu au fost supuse examinării în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel, cu toate că art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală prevede că, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost

verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În acest sens se relevă, că instanța de apel urma să verifice dacă, scopul falsificării actelor depuse la OCT Chișinău din numele părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana era vânzarea imobilului ce aparținea acesteia; faptul că Vartic Parascovia a purces la falsificarea cererii prin care a solicitat eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile necesar înstrăinării apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, 11, mun. Chișinău, la îndemnul lui Bajerean Vitalie; faptul că anume inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au avut beneficiu în rezultatul însușirii apartamentului ce aparținea părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana.

Referitor la sustragerea bunurilor din apartamentul lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, instanța de asemenea a reținut soluția de achitare pronunțată de prima instanță, menționând că o parte din bunurile invocate au fost găsite în apartamentul litigios, iar o parte din bunuri inculpatul le-a întors părții vătămate la prima solicitare a organelor de poliție. La acest capitol, instanța de apel a reținut că probele prezentate de către partea acuzării: încheierea Judecătoriei sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 22 aprilie 2002 (f.d. 29, 30, vol.I), cererea din 23 octombrie 2002, privind intentarea dosarului penal pentru sustragerea bunurilor din apartament (f.d. 5, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 mai 2003 (f.d. 64, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 mai 2003 (f.d. 68-69, vol.I); recipisa privind restituirea parțială a bunurilor (f.d. 71, vol.I); recipisa privind ridicarea anumitor bunuri din apartamentul nr. 48 amplasat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chișinău de către partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana (f.d. 75-76, vol.I); procesul-verbal de ridicare a obiectelor de la Boicenco (Solovienco) Svetlana (f.d. 36, vol.II), nu demonstrează vinovăția inculpatului Bajerean Vitalie în săvârșirea faptelor incriminate, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

În același timp, menținând soluția de achitare a primei instanțe, instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor martorului Solovienco Valerian, fostul soț al părții vătămate, care a relatat, că „*odată, când copiii erau la el, l-a telefonat vecina și i-a comunicat, că o grupă de persoane fărămă ușa de la apartament în prezența polițistului. A rugat-o să îl cheme pe Bajerean Vitalie la telefon, la care el a întrebat unde e „Sveta” și ce să facă cu lucrurile...a doua zi a venit și a văzut că lacătul e schimbat...vecinii i-au spus că noaptea se auzea gălăgie în apartament...apoi iar l-a telefonat vecina și i-a comunicat, că din apartament se scot lucrurile. Când a venit în scară, a văzut numai gunoi, bucăți de carton rupt și ușa era încuiată. În apartament mai erau lucruri personale ale copiilor, el a adus mașina de spălat model „Bosh” și televizorul model „Sanyo”...În luna decembrie, împreună cu Boicenco (Solovienco) Svetlana, Bajerean Vitalie, vecina și colaboratorii procuraturii au cercetat apartamentul. În apartament nimic nu a rămas, în afară de mobila de perete, în odaia încuiată erau câteva cărți, veselă stricată și jos la podea era cojocelul....Peste un timp, în prezența anchetatorului, împreună cu o persoană au fost în apartamentul lui Bajerean și a văzut că se folosea de lucruri ca a lui personale, parțial a încărcat lucrurile” (f.d. 146-149, vol.XIII).*

Cu referire la episodul amenințării cu omor al părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana de către inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru.

Instanța de apel a reținut, că „*prima instanță justificat a remarcat, că componența de infracțiune dată este una material-formală și numai amenințarea cu omorul sau*

vătămarea gravă a integrității corporale a sănătății poate forma acțiunea prejudiciabilă prevăzută de art. 155 Cod penal, iar celelalte tipuri de amenințare cu violență nu au relevanță în cazul infracțiunii specificate în art. 155 Cod penal”.

La acest segment însă instanța de apel nu a pătruns în esența semnului calificativ „amenințare cu omor”, or, doctrina juridică în privința acțiunii de amenințare cu omor descrie acea acțiune, care constituie o formă a violenței psihice, ce presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire temere victimei, care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii.

Totodată, nu orice amenințare adresată unei persoane poate fi calificată conform art. 155 Cod penal, însă concluzia despre forma concretă sub care se prezintă amenințarea cu violența se înfăptuiește de pe urma examinării anumitor împrejurări, cum ar fi: conținutul vorbelor, gesturilor, mimicii făptuitorului în momentul amenințării; caracteristicile vulnerante ale mijloacelor de care se servește făptuitorul pentru expunerea amenințării; forța fizică a făptuitorului; cunoașterea de către făptuitor a unor tehnici speciale de luptă.

Astfel, instanța de apel urma să verifice dacă acțiunile inculpaților nu s-au produs în asemenea împrejurări în care partea vătămată ar fi putut percepe amenințarea ca pe una reală sau dacă din circumstanțele litigiului putea fi înțeleasă că poate fi dusă la îndeplinire reieșind și din faptul, că inculpatul Avornic Dumitru, este antrenor, membru al Comitetului Executiv al Federației de Lupte din Republica Moldova (f.d. 44, vol.XII) sau din contra, incidentul s-a produs în condițiile „erupției unor emoții a părților aflate în litigiu civil”.

La același aspect, pe lângă declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, urmau a fi apreciate minuțios și declarațiile martorului Liubina Tatiana, care a relatat că „Boicenco (Solovienco) Svetlana a venit la ea plângând deoarece Bajerean Vitalie o amenința că o va arunca de la et. 12 și va incendia apartamentul dacă nu va achita procentele. A rugat-o ca data viitoare să deschidă ușa, deoarece ușile sunt apropiate și să cheme poliția în caz că va fi necesar, dacă își va realiza acțiunile sale. Atunci pentru prima dată la auzit pe Bajerean Vitalie, vorbea cu ea cu un ton, cu presiune. Au fost două vizite, a doua oară la văzut” (f.d. 115-119, vol.XIII).

Martorul Solovienco Vadim a declarat, că „Bajerean Vitalie o amenința pe mama sa, lucru despre care știa și tatăl său, deoarece mama îl chemase în ajutor” (f.d. 136-138, vol.XIII).

Martorul Solovienco Valerian a declarat, că „Bajerean Vitalie a început să o amenințe pe fosta sa soție, deoarece ultima trebuia să-i achite suma împrumutată și procentele. În legătură cu aceasta soția îl rugase să fie prezent la o întâlnire cu Bajerean Vitalie în apartamentul ei. Aceasta a fost aproximativ în septembrie 1999.

A venit la Boicenco (Solovienco) Svetlana și s-a dus în odaia vecină, a auzit tot ce s-a petrecut în odaia de alături. A auzit cum au intrat 2 bărbați și au început a discuta cu Boicenco (Solovienco) Svetlana cu voce ridicată.

Bajerean Vitalie cerea de la Boicenco (Solovienco) Svetlana procentele și suma gajului și o întreba când o să întoarcă toată suma. A auzit amenințări în adresa acesteia cu răsplată fizică, că o să fie aruncată peste balcon sau că o să-i organizeze incendiu..”(f.d. 146-154, vol.XIII).

La fel, martorul Iațuc Irina a declarat, că „după ședința de judecată, de Boicenco (Solovienco) Svetlana s-a apropiat Avornic Dumitru și i-a zis că dacă nu va înceta să scrie și în continuare plângeri în judecată, apoi pe ea mult timp o vor căuta și nu o vor

găsi. Fiindcă era alături a auzit aceasta clar....După aceasta Boicenco (Solovienco) Svetlana plângea în hohote și i-a comunicat că se teme, fiindcă Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru o amenință cu răfuială fizică..” (f.d. 39 vol.VI; 157-158, vol.XIII).

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează.

Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context se menționează că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia că prima instanță just i-a achitat pe inculpați, ea urma să dezvăluie această concluzie și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare

pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să verifice încadrarea juridică a faptelor imputate inculpaților prin prisma cuantumului prejudiciilor cauzate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze versiunea procurorului privind prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, în cauza penală în privința lui ***Avornic Dumitru Eugeniu și Bajerean Vitalie Ion*** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 28 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma